

GREENPEACE

NATUR OG
UNGDOM

Framtiden i
våre hender

 Naturvernforbundet

NORSK
FRILUFTSLIV

Norges Jeger-
og Fiskerforbund

Til statsminister Jonas Gahr Støre

Oslo 11. januar 2022

Stå opp for vassdragsvernet!

Å oppheve vern av natur så snart det oppstår en krevende situasjon, er en farlig vei. Vi ber deg sikre de vernede vassdragene våre.

Vassdragsnaturen i Norge er mangfoldig og unik i europeisk sammenheng. Takket være politisk vilje til å prioritere naturvern i en tid med stor kraftutbygging, har vi klart å beholde denne unike naturarven. Framsynte politikere på 1970-tallet så behovet for en helhetlig plan for den videre vassdragsutbyggingen som forutsatte at naturverdier ble sikret gjennom varig vern av utvalgte elver.

Resultatet er hele 1900 utbygde elver, og at Norge nå er Europas største vannkraftproducent: Vi står for mer enn halvparten av verdensdelens regulerbare vannkraft, og omlag 70 prosent av vannkraftpotensialet er utnyttet. I noen fylker er nesten alle større vassdrag regulert. I Norge finner vi 9 av verdens 20 høyeste fosser, men bare to av disse renner fritt i dag. Kraftutbyggingen har tatt vannet fra mange elver og ført til store endringer i livsmiljøene til fugl, fisk, insekter og økosystem både i elva og naturen rundt.

Tilsvarende har de grundige utredningene og politiske prosessene som begynte på 1960-tallet sikret oss 394 vernede vassdrag. Disse elvene er juvelene i norsk vassdragsnatur, og gjerne også delvis beskyttet som nasjonale laksevassdrag, naturreservater og nasjonalparker. Alle som én er de nøye utvalgt for å bevare et varig og representativt utsnitt av Norges enestående vassdragsnatur.

Fossefall, elver og bekkedrag er livgivende årer som gir opphav til rikt og unikt biologisk mangfold gjennom elvenes naturlige variasjon, fossesprut og flomvannsføring. Vassdragsnaturen er hjem for mange sjeldne og truede arter, deriblant villaksen, som nylig havnet på Rødlista. Elvene gir store naturopplevelser med mulighet for padling, fiske, bading og

annet friluftsliv. Vi står midt i en naturkrise, og det er avgjørende for artsmangfoldet at vi bevarer et økologisk representativt nettverk av vassdragsnatur, og tar best mulig vare på det som står igjen.

Våre organisasjoner representerer til sammen over en million medlemskap. Vi er sjokkert og skremt over forsøkene på å så tvil om hva varig vern betyr.

Det er uaktuelt å uthule vassdragsvernet, for elvene sin del, men også for tilliten til politiske prosesser og vedtak. Vi må kunne stole på at den naturen som er vernet, forblir vernet og ivaretatt for fremtidige generasjoner. Å åpne for utbygging i vernede vassdrag er respektløst, kunnskapsløst og historieløst. Vi trenger mer fri natur, ikke mindre, og de vernede vassdragene er siste skanse mot fullstendig nedbygging av vår unike vassdragsnatur.

Jonas Gahr Støre: Vi ber om umiddelbar bekreftelse på at mulige kraftutbygginger i vernede vassdrag ikke blir en del av mandatet til den kommende energikommisjonen, og at vernede vassdrag har reell beskyttelse også under din regjering. Stå opp for våre vernede vassdrag! Vern er vern.

Truls Gulowsen
leder
Naturvernforbundet

Torfinn Evensen
generalsekretær
Norske Lakseelver

Dag Terje Solvang
generalsekretær
Den norske turistforening

Gina Gylver
leder
Natur og Ungdom

Kjetil Solbakken
leder
Birdlife Norge

Christian Steel
generalsekretær
Sabima

Anja Bakken Riise
Leder
Framtiden i våre hender

Karoline Andaur
generalsekretær
WWF Norge

Eldar Berli
generalsekretær
Norges Jeger- og Fiskeforbund

Frode Pleyrn
leder
Greenpeace Norge

Bente Lier
generalsekretær
Norsk Friluftsliv